

TEMAT: ISLAM A CHRZECIJAŃSTWO

a) **cel dydaktyczny:** poznanie wiary Islamu, jak też różnic pomiędzy nimi a naszą wiarą.

b) **cel wychowawczy:** podnoszenie świadomości tolerancji i szacunku dla innych religii.

Pomoce: kartki papieru, długopis, karty pracy (na końcu)

Treść

1. Wstęp - Modlitwa na rozpoczęcie spotkania

Animator rozpoczyna modlitwę od znaku krzyża. (znaną formułką lub własnymi słowami) Wszyscy ludzie na ziemi zostali stworzeni przez Boga, niezależnie czy w Niego wierzą. Prośmy, aby umieli żyć w pokoju. Ojcze nasz... Amen.

Animator wita wszystkich obecnych i po wprowadzeniu atmosfery skupienia przechodzi do tematu...

2. Treść właściwa

I. Widzieć

Animator informuje, że tematem spotkania jest islam, który jest jedną z głównych religii monoteistycznych na świecie. Prosi dwóch uczestników spotkania o przeczytanie tekstu z podziałem na role.

DYLEMAT MŁODEGO CZŁOWIEKA

Red. „Rzeczpospolitej”: Jako polski Tatar wyznaje pan islam. W Europie Zachodniej mieszkają setki tysięcy muzułmanów, jednak niewielu z nich identyfikuje się z krajami, w których żyją. Jak się to udaje polskim Tatarom?

Selim Chazbijewicz: Tatarzy mieszkają tu od XV wieku. Poza tym nie zapominajmy, że Rzeczpospolita Obojga Narodów była państwem wielonarodowościowym, a więc także wielokulturowym. Ta wielonarodowość powodowała, że inaczej traktowano Tatarów. Gdyby muzułmanie żyli dłużej na Zachodzie, łatwiej by się zasymilowali. Tatarzy byli postrzegani jako pełnoprawni obywatele Rzeczypospolitej. Mieli pełnię praw obywatelskich, ziemię i majątki.

Red. Faktycznie, Tatarzy walczyli o odzyskanie przez Polskę niepodległości w 1918 r., zmagali się z bolszewikami w 1920, a w 1939 roku brali udział w kampanii wrześniowej.

S. Ch. Ich zawodem była służba w wojsku i taki był sens przebywania Tatarów w dawnej Rzeczypospolitej. Musieli być stale dyspozycyjni wobec króla czy hetmana. W zamian za obowiązek służby wojskowej otrzymywali ziemię. Potem w XX wieku był słynny Pułk Jazdy Tatarskiej im. pułkownika Mustafy Achmatowicza, oficera Kościuszki, który poległ w obronie warszawskiej Pragi. Z biegiem lat Tatarzy zaczęli walczyć o Polskę nie tylko z powodu „zawodowych” ale i dlatego, że - jak wspominałem wcześniej - czuli się obywatelami państwa polskiego, częścią narodu, po prostu czuli się Polakami.

(na podst. A. Gębala, Polscy Tatarzy, islam i imigranci „Rzeczpospolita” 1.03.2011)

(Po przeczytaniu fragmentu wywiadu Animator zadaje pytania)

- Od kiedy muzułmanie żyją na terenie naszego kraju? (od XV w.)

- W jaki sposób w Polsce udało się uniknąć większych konfliktów między chrześcijanami a muzułmanami? (kraj był wielonarodowościowy, Tatarzy byli pełnoprawnymi obywatelami, mieli ziemię, brali udział w obronie kraju)

- Na podstawie tekstu jak myślicie, co zrobić, aby dążyć do pokojowego współistnienia dwóch religii? (szanować się nawzajem i podejmować dialogi)

Animator dziękuje za wszystkie odpowiedzi.

Aby chrześcijanie i muzułmanie mogli ze sobą pokojowo współistnieć, konieczna jest także wzajemna wiedza na swój temat. Nie mamy wpływu na to, czy muzułmanie poznają prawdę o nas, ale my możemy ich poznać.

Co to jest islam?

Islam („oddanie się Bogu”) to religia, której założycielem był Mahomet (Muhammad), żyjący na przełomie VI/VII w. po Chr. na Półwyspie Arabskim. Według ich tradycji przeżył objawienie, w którym Archanioł Gabriel przekazał mu polecenie głoszenia wiary w jednego Boga - Allaha, czyli monoteizmu. Fundamentem religii muzułmanów jest wiara w jednego Boga, w aniołów, w święte pisma - ich świętą księgą jest Koran, oraz wiara w wysłanników Boga - proroków, z których największym był Mahomet, oraz oczekiwanie na dzień sądu ostatecznego.

- Jakie dostrzegacie podobieństwa między islamem, a chrześcijaństwem? (wiara w jednego Boga, Święte pisma, wiara w aniołów etc...)

Animator wyjaśnia: Według muzułmanów Bóg nie jest Trójcą, jak u nas. Święta księga to Koran, która wspomina Jezusa jako proroka, ale stanowczo odrzuca Jego boskość, przez co nie traktuje Jego Osoby tak jak chrześcijanie.

II. Osądzić

Następuje odczytanie pięciu filarów islamu, animator wybiera pięciu uczestników spotkania do przeczytania po jednym filarze:

1. **Wyznanie wiary**- brzmi ono: Nie ma (żadnego) bóstwa oprócz Boga, a Mahomet jest wysłannikiem Boga.

2. **Modlitwa**- odmawiana 5 razy dziennie, z twarzą zwróconą w stronę Mekki, miejsca urodzenia i objawień Mahometa.

3. **Post**- przez jeden miesiąc w roku (ramadan) należy pościć przez cały dzień, od wschodu do zachodu słońca. W tym czasie nie wolno jeść ani pić.

4. **Jalmużna**- określona część swojego majątku muzułmanin ma obowiązek oddać biednym.

5. **Pielgrzymka**- każdy powinien odbyć pielgrzymkę do Mekki. Z tego obowiązku mogą być zwolnieni ci, których na to nie stać lub są zbyt chorzy.

Animator dzieli uczestników spotkania na małe grupy, każdej grupie daje kartę pracy do wypełnienia – załączona jest na końcu konspektu.

(animator pamięta, aby wyznaczyć czas na wykonanie zadania) (poniżej jest już uzupełniona)

	CHRZEŚCIJAŃSTWO	ISLAM
Znaczenie nazwy	Od słowa Chrystus – namaszczone, Mesjasz. Chryścianie to wyznawcy Chrystusa.	Nazwa pochodzi z języka arabskiego i oznacza oddanie się Bogu.
Czas powstania	I wiek	VI wiek
Założyciel	Jezus Chrystus	Mahomet
Okoliczności powstania	Pierwsza wspólnota chrześcijańska wyruszyła z orędziem Ewangelii w świat z Jerozolimy, niedługo po zesłaniu Ducha Świętego.	Mahomet miał widzenie, w którym Archanioł Gabriel nakazał mu głosić o prawdziwym Bogu – Allahu.
Główne prawdy wiary	• Jeden Bóg w Trzech Osobach Boskich • (patrz) sześć prawd wiary • Jezus założył Kościół (jeden, święty, powszechny i apostołski) • Aniołów • Święte pisma • Proroków • Dzień sądu ostatecznego	Wiara w: • Jednego Boga • Aniołów • Święte pisma • Proroków • Dzień sądu ostatecznego
Miejsca święte	Jerozolima, Watykan, etc.. np. miejsca Objawień Maryi	Mekka, Medyna, Jerozolima
Początek	Śmierć Jezusa na krzyżu, zesłanie Ducha Świętego	Ucieczka Mahometa z Mekki do Medyny.
W czym zawarte jest Objawienie Boże	Pismo Święte i Tradycja Kościoła	Koran

W przypadku trudności związanych z odpowiedzią na pytania odnośnie chrześcijaństwa, animator może próbować znaleźć odpowiedzi na forum całej grupy.

III. Działać

Poznaliśmy podstawowe informacje dotyczące wiary muzułmanów. Zastanówmy się teraz, co my, jako chrześcijanie, możemy zrobić, aby właściwie budować relacje między chrześcijanami i muzułmanami. Na początku zapoznajmy się z tym, co o islamie mówi Kościół. Przeczytam wam fragment jednego z dokumentów Soboru Watykańskiego II.

Ale najpierw podzielimy się na trzy grupy. Każda z grup będzie miała za zadanie odpowiedzieć na jedno z pytań.

Animator dzieli uczestników na trzy grupy i podaje im pytania, na które mają odpowiedzieć na podstawie tekstu. Rozdaje każdej grupie kartkę i długopis, aby zapisać odpowiedzi.

- Na jakie elementy islamu zwraca uwagę Sobór Watykański II?

- Jakie postacie zostały przywołane w tekście?
- Jak budować relację między Kościołem Katolickim a islamem?

Animator wolno czyta tekst:

Kościół spogląda z szacunkiem również na mahometan, oddających cześć jednemu Bogu, żywemu i samoistnemu, miłosiernemu i wszechmocnemu, Stwórcy nieba i ziemi, Temu, który przemówił do ludzi: Jego nawet zakrytym postanowieniom całym sercem usiłują się podporządkować, tak jak podporządkował się Bogu Abraham, do którego wiara islamu chętnie nawiązuje. Jezusowi, którego nie uznają w prawdzie za Boga, oddają cześć jako prorokowi i czczą dziewiczą jego Matkę Maryję, a nieraz pobożnie Ją nawet wzywają. Ponad to oczekują dnia sądu, w którym Bóg będzie wymierzał sprawiedliwość wszystkim ludziom wskrzeszonym z martwych. Z tego powodu cenią życie moralne i oddają Bogu cześć głównie przez modlitwę, jałmużnę i post. Jeżeli więc w ciągu wieków wiele powstawało sporów i wrogości między chrześcijanami i muzułmanami, święty Sobór wzywa wszystkich, aby wymazując z pamięci przeszłość szczerze pracowali nad zrozumieniem wzajemnym i interesie całej ludzkości wspólne strzegli i rozwijali sprawiedliwość społeczną, dobra moralne oraz pokój i wartość. (DRN3)

uczestnicy odpowiadają na pytania zadane wcześniej.

- Na jakie elementy islamu zwraca uwagę Sobór Watykański II? (wiara w miłosiernego Boga Stwórcę, objawienie się Boga ludziom, sąd ostateczny, wskrzeszenie umarłych, modlitwa, post, jałmużna)
- Jakie postacie zostały przywołane w tekście? (Abraham, Jezus, Maryja)
- Jak budować relację między Kościołem Katolickim a islamem? (zapomnieć o przeszłej wrogości, pracować nad zrozumieniem, dbać wspólnie o sprawiedliwość społeczeństwa, dobra moralne, pokój i wolność)

Człowiekiem, który miał wielkie znaczenie w budowaniu wzajemnych relacji chrześcijan i muzułmanów, był papież Jan Paweł II. W jednym z przemówień zwrócił się do młodych wyznawców islamu.

Animator czyta tekst.

Czy chrześcijanie powinni prowadzić dialog z muzułmanami?

Przybyłem do was dzisiaj jako wierzący. Z wielką prostotą chciałbym przedstawić wam świadectwo tego, w co wierzę i czego pragnę dla szczęścia ludzi, moich braci (...). Znaleźliśmy się w przeciwnych pozycjach i straciliśmy naszą energię na polemiki i wojny. Uważam, że Bóg wzywa nas dzisiaj abyśmy zmienili nasze stare przyzwyczajenia. Musimy się szanować (...). Szacunek i dialog żądają więc wzajemności we wszystkich dziedzinach, szczególnie w tym, co dotyczy podstawowych swobód, a zwłaszcza godności religijnej. One sprzyjają pokojowi i zgodzie pomiędzy narodami. One pomagają we wspólnym rozwiązywaniu problemów dzisiejszych mężczyzn i kobiet.

Jan Paweł II do młodzieży muzułmańskiej, Casablanca, 19 sierpnia 1985

Jak prowadzić dialog?

Inne religie stanowią pozytywne wezwanie dla Kościoła: pobudzają go bowiem zarówno do odkrywania i rozpoznawania znaków obecności Chrystusa i działania Ducha Świętego, jak też do pogłębienia własnej tożsamości i dawania świadectwa integralności Objawienia.

Animator zadaje pytania do tekstu

- Jak papież przedstawił się młodym muzułmanom? (jako wierzący człowiek)
- Co według Jana Pawła II jest podstawowym warunkiem spotkań różnych religii? (szacunek i dialog)
- Na jakie przestrzenie wskazuje papież jako istotne we wzajemnych relacjach? (wolność religijna, pokój między narodami)

3. Hasło spotkania

Wszelki język wyzna, że Jezus Chrystus jest Panem!

Piosenka spotkania

Wszyscy ludzie, klaszczą w dłonie.

5. Zadanie apostoelskie

Wykonaj jeden dobry uczynek w ciągu tego tygodnia, który pomoże szerzyć pokój na świecie

6. Modlitwa na zakończenie

Animator prowadzi modlitwę na zakończenie spotkania.

Za chwilę pomodlimy się słowami z liturgii Wielkiego Piątku

„Wszechmogący, wieczny Boże, spraw, aby niewierzący w Chrystusa, postępując zgodnie z sumieniem, znaleźli prawdę i abyśmy przez wzrost we wzajemnej miłości oraz w pełniejszy udział w tajemnicy Twojego życia, stali się w świecie doskonalszymi świadkami Twojej miłości" za wszystkich ludzi na ziemi, w tym za muzułmanów. Ofiarujmy modlitwę Bogu prosząc o wzajemny szacunek, pokój, a także za prześladowanych chrześcijan.

KARTA PRACY

	CHRZEŚCIJAŃSTWO	ISLAM
Znaczenie nazwy		
Czas powstania		
Założyciel		
Okoliczności powstania		
Główne prawdy wiary		
Miejsca święte		
Początek		
W czym zawarte jest Objawienie Boże		

	CHRZEŚCIJAŃSTWO	ISLAM
Znaczenie nazwy		
Czas powstania		
Założyciel		
Okoliczności powstania		
Główne prawdy wiary		
Miejsca święte		
Początek		
W czym zawarte jest Objawienie Boże		